

ГРОШІ

Зберегти робочі місця та професіоналів

КОНСТРУКТИВНИЙ ПІДХІД. Харківський центр зайнятості виплатить працівникам промислових підприємств регіону компенсацію за часткове безробіття, спричинене пандемією

Володимир ГАЛАУР,
«Урядовий кур'єр»

Півтора місяця життя в умовах карантину та вимушеного часткового, а то й повного безробіття значно збіднили сімейні бюджети тисяч людей, а для багатьох стали рубіконом, коли запас міцності остаточно вичерпався. І в уряді, і в регіонах узялися за пошуки механізмів, які б допомогли вистояти людям у цей складний час.

На Харківщині це вдалося зробити. Консолідована робота харківської обласної влади та керівників промислових підприємств і територіальних управлінь центральних органів влади у пошуках шляхів підтримки жителів Харківщини дала позитивний результат. Харківський обласний центр завдяки спільно розробленому механізму зможе виплатити фінансову компенсацію працівникам підприємств, які через карантин частково призупинили роботу.

За словами директора центру зайнятості Володимира Міненка, Харківщина — чи не єдина область в Україні, яка працює в цьому напрямі.

Після узгоджень зокрема в оформленні документів ДФС, Пенсійний фонд та інші інстанції направили відповідні до закону механізми виплати допомоги працівникам, які в умовах карантину змушені працювати за окремими графіками.

«Щодня в нас працює 1500 людей, 1000 — за графіком, який дає змогу забезпечити їм матеріальну підтримку в межах закону. Ми це уважно контролюємо», — розповів генеральний директор АТ «Турбоатом» Віктор Суботін. Він

Серед перших компенсацію одержать і робітники кондитерської фабрики «Харків'янка»

зазначив, що попри карантин, підприємство не скорочує обсягів робіт і розраховує повністю виконати фінансовий план на рік.

Нині в цехах підприємства триває робота над обладнанням для НАЕК «Енергоатом». Тут завершено виготовлення соплових апаратів і діафрагм високого тиску 2—7 ступеня блоку №2 Південно-Української АЕС, остаточне балансування ротора високого тиску на установці «Шенк». Для Рівненської АЕС на станцію відвантажено три ряди з чотирьох робочих лопаток 5-го ступеня низького тиску з титанового сплаву до турбіни К-1000-60/3000 та ін.

На Турбоатомі на завершальному етапі перебуває здача обладнання для трьох станцій, підпорядкованих Укргідроенерго.

За інформацією Володимира Міненка, АТ «Турбоатом» одним з

перших отримає компенсацію від Харківського обласного центру зайнятості. На підприємстві сподіваються отримати фінансову допомогу за квітень у сумі 2 мільйони гривень, що дасть змогу надати підтримку близько 1000 працівників заводу.

Утримувати планку обсягів виробництва вдається і Харківській бісквітній фабриці, на якій, за словами генеральної директорки Алли Коваленко, попри складну ситуацію, працюють майже всі підрозділи. Робота побудована за принципом: передовсім здоров'я і безпека людей. Тож на підприємстві організовано підвезення працівників, котрі мешкають у передмісті, і забезпечено всі необхідні карантинні заходи для запобігання поширенню коронавірусу. І нині, як стверджує Алла Коваленко, хоч і спостерігається не-

лике падіння збуту продукції, зокрема в Західній Україні, виробничники планують його перекрити постачанням солодкої продукції в інші країни.

За словами директора Харківського обласного центру зайнятості, працівники бісквітної фабрики також отримають компенсацію в числі перших п'яти підприємств регіону. Окрім цього, компенсацію першої черги одержать робітники кондитерської фабрики «Харків'янка», «Велмаш-Україна» з Дергачів та «Екіпаж» з Первомайського району.

Як пояснив Володимир Міненко, згідно із законом, допомогу можуть виплачувати не більш ніж протягом шести місяців, а максимальна сума, яку можна сплатити першим п'яти підприємствам, становить 66 мільйонів.

Але це лише перша хвиля. У центр звертаються по допомогу й інші промислові підприємства області. Зокрема, на розгляді звернення плиткового заводу та заводу ім. Малишева.

Навіть в умовах надзвичайної ситуації та карантину колектив оборонного підприємства у першому кварталі цього року завдяки ефективним управлінським рішенням нового керівництва зміг забезпечити зростання обсягу товарної продукції на 211%, виготовивши зокрема 26 танкових двигунів. І це, на думку директора ДП «Завод ім. В.О. Малишева» Василя Криласа, добрий початок для нарощування випуску військової продукції після підписання нових контрактів у межах державного оборонного замовлення на наступні роки.

Отож, вважають керівники провідних промислових підприємств Харківщини, нині надважливим завданням промисловиків стає не лише збереження обсягів виробництва, а передовсім збереження робочих місць, висококваліфікованих кадрів робітничих професій, забезпечення нормальної заробітної плати і запобігання поширенню коронавірусу в цехах підприємств і на території області. І у виконанні цього завдання, за словами голови Харківської облдержадміністрації Олексія Кучера, керівництво області допомагатиме підприємствам усіма можливими законними заходами, адже рано чи пізно карантинна криза закінчиться, і дуже важливо зберегти колективи, щоб у майбутньому мати потенціал для розвитку промисловості.

Скромні успіхи державної справи

НОРМОТВОРЧІСТЬ. Податок з оренди житла нині сплачують не більш як 30 відсотків його власників

Олег ГРОМОВ,
«Урядовий кур'єр»

Проблема сплати податку на житло, яке фізичні особи здають в оренду, набуває в Україні великої ваги. Законодавство вже давно встановило таку сплату, є точні цифри обчислення. Проте, щиро кажучи, автор ні від кого з багатьох знайомих не чув, щоб вони були законослухняними громадянами і віддавали державі податки за те, що є орендодавцями.

Цивільний кодекс усе розписує

Чинне законодавство (Цивільний кодекс України) чітко регулює ринок оренди житла та сплати податків. Згідно із законом, власник житла та орендар повинні, по-перше, укласти угоду встановленої форми. Відповідно до цього документа, якщо орендодавець — фізична особа-підприємець, повинен раз на квартал сплачувати 18% суми здачного житла за місяць (тобто із суми оренди за три місяці) податку на прибуток та 1,5% військового збору. Якщо ж він просто фізична особа, то такий податок він повинен

сплатити один раз на рік, зазвичай до 1 червня.

Тобто якщо ви здаєте квартиру за 6 тисяч гривень, то з цієї суми податкові органи у вас повинні забрати 1170 гривень. Як бачимо, сума чимала. Тому можемо зробити висновок: в Україні мало орендодавців, які так просто матимуть бажання розпрощатися із грошми.

У коментарі «Урядовому кур'єру» президент Асоціації спеціалістів з нерухомості (ріелторів) України Юрій Піта зазначає: від того, що податок на здачу в оренду житла дуже високий, держава істотно програє.

«Ще у 2018 році ми всерйоз розмовляли з експертним та депутатським середовищами і робили певні викладки: такий податок не може перевищувати 5%. У цьому разі фізичні особи — власники орендованої житлової площі сплачуватимуть такий податок. Не сплачувати його за умови жорсткого контролю відповідних органів буде не вигідно. Та й сума невелика. Нас тоді почули, зокрема Верховна Рада. Але питання чомусь було забуто. Кажали, мовляв, у країні є нагальні проблеми, які потребують розв'язання. І ось у 2020

Зменшивши розмір податку, можна збільшити надходження

році маємо цю проблему такою, якою вона була роки тому», — зазначає пан Піта.

Рівень сплати та вигадки контролерів

Здається, нині це мало розуміють можновладці, але рівень сплати податку на орендовану житлову площу в Україні невисокий. За інформацією однієї з ріелторських агенцій та аналітиків галузі, у більшості областей

сплачують понад 30%. Зокрема в Київській, Чернігівській, Сумській, Харківській, Черкаській, Житомирській, Вінницькій, Тернопільській та Івано-Франківській. В інших регіонах країни цей показник не перевищує 15—20%.

Що ж роблять для поліпшення ситуації самі податкові органи? За словами Юрія Піти, фактично з цього приводу нічого.

Хоч років із 7—8 тому податкові органи намагалися всерйоз боротися з орен-

додавцями, які злісно порушували порядок сплати відповідного податку. Тоді було придумано нехитрий метод відстеження орендодавців за оголошеннями у пресі й інтернеті.

Як зазначає «Урядовому кур'єру» експерт з нерухомості Олег Челенда, цей метод виявився дуже розтягнутим у часі й не виправдовував очікувань податківців: «Справді, були десятки прикладів, коли, як кажуть, податкові органи хапали людей на гарячому і виписували їм штрафи. До речі, вони були більш символічними, тобто на невеликі суми. Тоді від цього методу податківці відмовилися».

Знайшли інший спосіб виявити орендодавців, які не хочуть сплачувати податки: обходи по парадних та особисте спілкування із консьержами.

Законослухняні чергові інколи давали навіть номери мобільних телефонів таких власників квартир, але здебільшого не йшли на контакт із податківцями, розуміючи, що не можна здавати людей. Тому і цей метод виявився недовгим.

Як свідчить нинішня практика ріелторів, подат-

ківці взагалі нічого не відстежують і нікого не хапають.

Адвокат Тетяна Монтян вважає: навіть якщо податківці і спіймали такого орендодавця, то вони ще повинні довести, що господар квартири чи будинку не сплачував податок. За її словами, для початку треба з'ясувати точну суму оренди. А для цього потрібні покази орендаря, завірені його особистим підписом. Як відомо, орендодавець заздалегідь домовляється з орендарем, щоб той його не видавав, а представлявся податківцям родичем. Тож ніхто нічого не зможе довести.

Упевнено можна сказати лише одне: так далі бути не може. Адже у жодній країні, яка себе поважає, немає такого безладу на ринку оренди житла, як у нас. Держава втрачає щорічно на тому, що недоотримує від справляння податку на оренду житла мільярди гривень. Особливо це актуально тоді, коли заможні люди здають в оренду кілька квартир чи будинків і не сплачують жодної копійки до державної скарбниці. Тому податок на оренду житла треба негайно зменшувати втричі, як пропонували колись ріелтори. Слово лише за Верховною Радою.

АКТУАЛЬНЕ ІНТЕРВ'Ю

«Можливість купувати й продавати землю — ознака економічної свободи»

Завідувач кафедри автомобільних доріг, геодезії, землеустрою та сільських будівель Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» Григорій ШАРІЙ

Чого українцям очікувати після відкриття ринку землі й чому вітчизняні фермери не схвалюють його запровадження, «Урядовому кур'єру» розповів завідувач кафедри автомобільних доріг, геодезії, землеустрою та сільських будівель Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», доктор економічних наук, почесний землевпорядник України Григорій ШАРІЙ.

«Український селянин завжди мріяв працювати без погонича»

УК Григорію Івановичу, добре чи погано, що земля в нас стане товаром?

— Земля товаром бути не може, тому що вона не продукт праці. Приватна власність на землю умовна і визначена правилами суспільного життя. З історії дізнаємося, що земельна власність трансформувалася безліч разів: від общинної до державної, від державної до приватної й навпаки. Абсолютний власник землі — народ, через закон він то паює, то націоналізує.

Якщо в нашій країні землю соціалізували шляхом паювання, то чому власник паю — пенсіонер чи громадянин, який живе у місті й не має фізичної змоги працювати на землі або не бажає займатися сільською працею, не може його продати? А безземельний селянин, який бажає займатися сільськогосподарською працею, — купити?

Український селянин завжди мріяв працювати без погонича й вільно розпоряджатися своїм майном і своєю долею. Цей час настав. Можливість купувати й продавати землю — ознака економічної свободи.

УК Чого очікувати українцям від цього рішення центральної влади? Багато хто боїться, що можемо залишитися без годувальниці. — Таке може статися, якщо продати корпоративне право на володіння землею. Це вже було у 1906 році, коли селяни продали за безцінь 40% своїх наділів. Після цього ціна на землю зросла в 11 разів. Тоді ошукані селяни підтримали більшовиків і відвоювали свою землю назад. Але їх знов ошукали, і ще більш цинічно — загнали у колгоспно-радгоспне рабство на 70 років.

Держава повинна стати на захист землі, селян і вітчизняних сільгоспвиробників.

УК Як вважаєте, це зроблено на угоду міжнародним інвесторам чи ця проблема назріла у суспільстві давно?

— Розсудить самі. Торік в Україні неоподатковували 12 міль-

йонів гектарів земель сільськогосподарського призначення, із 32 мільйонів гектарів ріллі у товарних площах використовували ледве половину. На Полтавщині більш як 30 тисяч паїв обробляли без договорів оренди. Як можна очікувати позитивних підсумків від адмінреформи, якщо місцеві бюджети або не отримують земельних податків зовсім взагалі, або отримують з гектара 3—4 євро? У світі цей податок становить 40—200 євро за гектар на рік. А річний тінювий обіг земель в Україні оцінюють у майже 70 мільярдів гривень.

«Форма власності «запорожця» на його швидкість не впливає»

— У селах живе дедалі менше власників паїв і дедалі більше безземельних селян. Обіг земель для селян, які бажають займатися сільською працею, слід було впровадити ще в 1990-х, а не з 2021 року.

Ринок земель в Україні формується із 1993-го, викуплено десятки тисяч ділянок земель промисловості, транспорту, громадської й житлової забудови, комерційного призначення. Ринок земель аж надто ліберальний, але сільгоспвиробники, маючи змогу викупити господарські двори, орендовані землі у постійне користування, не поспішають. На Полтавщині так ніхто й не спромігся придбати вказану землю у власність, а більше все використовують по колгоспному: «Все навкруг державне, все навколо моє!»

УК Як нині використовують землю в Україні, зокрема на Полтавщині?

— Наші землекористувачі використовують природну родю-

чість. Сіючи рік у рік на одному місці монокультури — кукурудзу, сою й соняшник, зменшують у ґрунті вміст гумусу, формують ґрунтовому. Надмірно завантажуючи поля просапними, зневоднюють не тільки степ, а й ставки, річки, верхні й нижні водні горизонти. Збільшується ґрунтокок-сикоз, послаблюється буферність ґрунтів. За останні роки на Полтавщині, крім 1 мільйона 730 тисяч гектарів ріллі, офіційно, зі згоди Держгеокадастру, розорано 68 тисяч гектарів природних кормових угідь. А ще багато тисяч гектарів розорано неофіційно.

УК Чи вплине відкриття ринку землі на виробництво сільськогосподарської продукції?

— Форма власності «запорожця» на його швидкість не впливає. Так і земля. Її проблеми лежать у площині не земельних відносин, а внутрішньої економічної політики держави.

Зростання продуктивності сільгоспвиробництва в Україні забезпечать державне стимулювання, інвестиції в основний капітал сільгоспвиробників (повернення ПДВ), формування спрямованих на кредитування селян державних земельних банків, закриття контрабандних потоків масла, олії, м'яса (захист внутрішнього ринку продуктів), політика продовольчої безпеки та підвищення купівельної спроможності пенсіонерів і жителів міст.

«Чужу землю люди не захищатимуть»

УК Що треба зробити на законодавчому рівні, перш ніж почне рух землі?

— До 1 липня 2021 року сформувати законодавче поле, яке надасть агровиробникам України просторові гарантії стійкості їхнього виробництва.

Тільки ухвалення новітнього земельного, екологічного й аграрного кодексів, у яких буде виписано цивілізовані європейські (світові) норми земельних і аграрних правовідносин, заблокує механізм гіперрейдерства, спекуляцій і хаотичного відчуження права селян на землю, який може знищити фермерське господарство й великі сільгосп-підприємства, особливо тваринницького напрямку. А продавати землю треба не стороннім осо-

ДОСЬЄ «УК»

Григорій ШАРІЙ. Народився 1961р. в селі Тимченки на Полтавщині. Закінчив Полтавський сільгоспінститут (спеціальність економіст), Харківський аграрний університет імені В. Докучаєва (інженер-землевпорядник), Академію державного управління і Київську МАУП (юрист).

Працював економістом, головою колгоспу, був народним депутатом СРСР, начальником Головного управління Держкомзему в Полтавській області, першим заступником начальника Головного управління Держземагентства у Полтавській області. Нині завідувач кафедри автомобільних доріг, геодезії, землеустрою та сільських будівель Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка».

Доктор економічних наук. Кандидат наук з державного управління. Почесний землевпорядник України.

бам, а місцевим селянам, фермерам, агрофірмам у межах громади, тобто локально.

УК Чи можна в цій ситуації скористатися досвідом інших країн?

— Ним необхідно скористатися. Досвід паювання мають європейські країни, де механізми заборони спекуляцій, цінкових обмежень, обтяження права напроцьовано до дрібниць.

В Угорщині 30 років діє державний фонд земель, який викуповує паї на умовах добавки до пенсій, формує просторовий базис для нових фермерських господарств.

Ціни на землю сільськогосподарського призначення у Європі за вісім останніх років виростили у 2—2,5 рази. Найнижчі вони в Болгарії — до 1,5 тисячі євро за гектар, Румунії — 2 тисячі, а ось у Чехії, Словаччині, Польщі ціна гектара орної землі сягає 10 тисяч євро, у Нідерландах — 70 тисяч, а в деяких провінціях Італії — навіть 100 тисяч євро за гектар.

Уряд України у 2016 році безпідставно здешевив сільгоспземлі на 20% (на Полтавщині гектар особливо цінного чорнозему, згідно з нормативно-грошовою оцінкою, коштує 30 тисяч гривень), але орендна плата за користування землею в нас наближається до 15% за рік (тоді як світовий норматив оренди — 3—4% оцінки землі). А наш парламент визначає нормативно-грошову оцінку, що занижена у 3—4 рази, як базис ринкової ціни.

УК Чи можна дозволити купувати землю іноземцям?

— Ні. Наша земля має належати нашому народу. Це категорична умова збереження незалежності й держави Україна. Чужу землю люди не захищатимуть. Крути-

нам дали урок, але ми його погано засвоїли. Тільки коли станемо повноправними членами ЄС, тоді, можливо, дозволимо громадянам Європи купувати в нас сільськогосподарські землі. Нині вони можуть купити інші землі, але чомусь не поспішають.

«Нинішні реалії — гіперопортунізм землекористувачів і землевласників»

УК Досі агрохолдинги не дбали про відновлення родючості ґрунтів. Чи можна сподіватися, що про неї дбатимуть нові землевласники?

— Я в це не вірю. Нинішні реалії — гіперопортунізм землекористувачів і землевласників. Усі думають тільки про те, як на землі заробити, а не як збільшити її родючість. Тому зберегти для нащадків здорові ґрунти можна, тільки увівши відповідну норму закону, що передбачає за їхнє збіднення адміністративну, матеріальну відповідальність, а за самозахоплення, зміну цільового призначення та знищення особливо цінних орних земель — і кримінальну.

УК Де на Полтавщині найдужче дбають про збереження родючості ґрунтів?

— По-справжньому в нас про це дбає тільки одна людина — заступник ПП «Агроекологія» Шипацького району Герой України Семен Антонець. Він орендовану землю утримує, як хліб у долонях, але це особливий подвиг, а не державна політика.

Більшість сільгоспвиробників підтримують природну родючість тому, що вона формує економічну, з якої отримуються прибутки.

УК Чому українські фермери не схвалюють запровадження земельного ринку?

— Щоб фермери повірили чинній владі й Президентові, необхідно ліквідувати корупційні схеми і Держгеокадастр у його нинішньому форматі. А також створити державні фонд земель і земельний банк, а державні кадастрові, реєстраційні та контрольні функції щодо землі передати обласним державним адміністраціям, створивши нові структури у штаті префектур та відновивши функцію статистичного обліку й моніторингу земель, яку в державі анулювали у 2016 році, щоб завести землю в тіньові афери.

Для більшості українців правова справедливість важливіша, ніж економічна доцільність, і в цьому запорука нашого розвитку й успіху.

Олександр ДАНИЛЕЦЬ,
«Урядовий кур'єр»

Український селянин завжди мріяв працювати без погонича й вільно розпоряджатися своїм майном і своєю долею

ДОБРА СПРАВА

Допомога ефективна та прозора

ПРОЄКТИ. Компанія «Контінентал Фармерз Груп» торік понад 30 мільйонів гривень спрямувала на втілення різних соціальних ініціатив

Микола ШОТ,
«Урядовий кур'єр»

Нині агрокомпанія з міжнародними інвестиціями «Контінентал Фармерз Груп» обробляє в п'яти областях 195 тисяч гектарів землі. Але не хлібом єдиним сповнена її діяльність. Торік понад 30 мільйонів гривень спрямувала на втілення різних соціальних ініціатив у галузях освіти, охорони здоров'я, культури, спорту, духовності, навколишнього середовища, інфраструктури, розвитку кооперативного руху, а також на допомогу українській армії.

Сконцентрувалися не на кількості, а на якості

Усі кошти на допомогу місцевим громадам «Контінентал» надає цілком прозоро. Директорка департаменту комунікацій та соціальних проєктів компанії Нонна Шмідк каже, що політика надання такої фінансової допомоги залишається незмінною — це 130 гривень на кожен гектар, який «Контінентал» має в обробітку. Куди спрямовувати ці гроші, вирішує громада пайовиків на загальних зборах або на зборах депутатів.

«Контінентал» став зачинателем нового кооперативного руху, прикладом в Україні, що можна робити для сталого розвитку територій. За фінансової та експертної підтримки компанії вже діє 32 сільськогосподарські обслуговувальні кооперативи в різних областях країни. Торік на сприяння їхньої діяльності «Контінентал» надав майже 890 тисяч гривень. Зрештою, останні два роки, як підкреслює пані Нонна, сконцентрувалися не на збільшенні кількості таких об'єднань, а на їхній якості й намагалися розвинути та зробити додану вартість на продукцію, яку вже виробляють кооперативи. Чи не найбільше працювати гуртом прагнуть бджолярі, а також у галузі ягід-

ництва. Ці (й не лише) кооперативи вже згуртувалися в об'єднання «Файні газди», аби лобювати власні інтереси на державному рівні. Пасічники не тільки збирають мед, а й зосередилися на виготовленні розмаїтої солодкої продукції. Скажімо, СОК «Бджолиний край» з Підгаєцького району на Тернопільлі, крім продажу різних сортів меду, прополісу, бджолиної перги, пропонує покупцям крем-меди, пилок у меді, забрус, смакову композицію з двох видів меду в одній банці. Виготовляють і мікс — горішки та сухофрукти в меді, медовий квас, інше. У тому самому районі кооператив «Вітамінний бункер» найближчим часом почне випускати соки.

Це свідчить, що розвиток кооперативного руху в ягідництві теж не пасе задніх. За допомогою компанії позаторік кооперативи-ягідники відкрили цех заморожування, торік закупили дві сушарки. Починають виробляти сири та іншу продукцію з доданою вартістю й молочні об'єднання. Розвивають напрям сушіння трав, ягід та овочів. Кооперативи випустили фріпси (хрусткі сушені фрукти), чипси з гарбуза, буряку, цілковито безпечні для здоров'я людей.

Традиційними стали соціальні ініціативи з підтримки галузей медицини, освіти, культури. Скажімо, торік витратили на потреби медичних закладів 2,9 мільйона гривень. Зокрема, на Тернопільлі відремонтували амбулаторію у с. Нижбірок Гусятинського району, придбали нові меблі для медлабораторії у м. Шумськ. У деяких інших оновили обладнання, а для фельдшерсько-акушерських пунктів закупили мобільні медичні сумки. Тепер активно допомагають медикам у боротьбі з поширенням коронавірусної інфекції. На подолання цієї недуги компанія вже надала понад 7,6 мільйона гривень.

2,3 мільйона — це торішня соціальна інвестиція «Контіненталу» в культу-

Керівник кооперативу «Бджолиний край» з Підгаєцького району Ігор Буцик працює на пасіці

ру Тернопільля. Серед іншого долучилися до ремонту майже десяти сільських клубів, будинків культури. На освітні потреби спрямували торік 1,5 мільйона гривень.

Доброчинні проєкти компанії спрямовано на допомогу нашій армії, благоустрій сіл, ремонт доріг. Важлива справа для аграріїв — допомога місцевим релігійним громадам. Торік коштом «Контіненталу» відремонтували храми та церковні будівлі в селах різних районів Тернопільщини.

Толоки як корпоративне волонтерство

Весна завжди кличе впорядковувати населені пункти, подбати про чистоту природи. Компанія на цей поклик уже впродовж кількох років відгукується втіленням централізованих соціальних ініціатив. Лише торік мільйон гривень витратила на втілення проєктів із благоустрою.

Примітно, що «Контінентал» прагне допомагати не лише фінансово, а й власним прикладом і роботою. Кажучи інакше, організовує толоки — корпоративне волонтерство. Усі території у п'яти областях, де агрохолдинг обробляє землю, поділено на вісім виробничих кластерів. Торік у кожному з них, як розповідає провідний менеджер соціально-інвестиційного відділу компанії Андрій Михайлиця, провели спільні волонтерські акції працівників «Контіненталу» та пайовиків. І стосувалися ці заходи благоустрою сільських вулиць і об'єктів. Скажімо, торішньої осені впорядкували символічну могилу учасників національно-визвольних змагань, пофарбували пам'ятну стелу та впорядкували тери-

Голова кооперативу «Добрі газди» з буковинської Михайлівки Володимир Білоус демонструє сироварну продукцію об'єднання

Садять деревце медодайної липи

торію навколо. А ще відновили дві автобусні зупинки, облаштувати спортивний майданчик і джерело, встановили та пофарбували огорожі навколо закладів соціальної інфраструктури і храму. Нинішньої ж весни організувати спільні толоки не дає змоги карантин, тож проєкт активніше втілюватимуть восени.

Марафон лип

Спалах коронавірусної хвороби цієї весни перешкоджає енергійніше впроваджувати і проєкт «Марафон лип», тож сподіваються, що це зробить вдасться осінньої пори. Як знаємо, «Контінентал» зацікавлений у підтримці пасічних сільськогосподарських кооперативів, розвитку бджолярства.

Адже переконані, як значає Нонна Шмідк, що ця галузь у майбутньому може стати рушієм розвитку сільських територій. До того ж може позитивно впливати на врожайність сільськогосподарських культур. Торік із користю для пасічників і громад запровадили проєкт «Марафон лип». Кожному відомо, що ці дерева — медоноси. Нині в орбіті нового соціального почину — 15 населених пунктів десяти районів із п'яти областей. Висадили майже дві тисячі саджанців липи. До цієї доброї справи, крім бджолярів, долучилися працівники компанії, школярі, депутати, лісівники, багато місцевих жителів. Призацікавлений у підтримці пасічних сільськогосподарських кооперативів, розвитку бджолярства.

пробну невелику ділянку фундуку. На трьох локаціях на Тернопільлі та Прикарпатті росте гледичія — кримська акація, теж цікава пасічникам і бджолам.

Населені пункти розділяють відходи

Уже третій рік поспіль компанія реалізує ще одне конче необхідне соціальне починання, що має велику екологічну та певну економічну вигоду. Ідеться про ініціативу роздільного збирання вторинної сировини. Це спроба не лише зробити українські села чистішими, а й заробляти гроші на смітті. Нині такий проєкт пілотний, його впроваджують у Зборівському та Козівському районах. Залучено до нього 13 сіл і два райцентри.

Андрій Михайлиця каже, що «Контінентал» передав для громад контейнери для сортування пластику і скла. Люди можуть відсортовувати й використані батарейки. Надалі хочуть розгорнути кампанію й зі збирання термометрів, лампочок, інших небезпечних відходів, щоб здавати їх на утилізацію. Цього року трьома сільським школами придбали компостери — пластикові конструкції об'ємом 600 літрів. Учні компостуватимуть у них різні органічні відходи і як добриво використовуватимуть для шкільних клумб, ділянок.

Крім того, що компанія допомогла з придбанням відповідного інвентарю, контейнерів, підготувала чи не на кожного жителя ще й буклети, інші роздаткові матеріали про проєкт, його екологічне, економічне значення. Передала й беги — відповідні мішки, тару, аби пайовики самоорганізовувалися й досортовували відходи з контейнерів і могли запропонувати заготівельникам відповідні товарні партії. З переробниками вторинної сировини агрохолдинг налагодив тісну співпрацю, тож їхні представники їздять цими населеними пунктами, забирають сортовані відходи, громади ж отримують компенсацію. Ці кошти використовують на дрібні господарські потреби для сільських рад або релігійних структур.

«Хотіли б довести цей проєкт до існування у самостійному форматі, — ділиться думками Андрій Михайлиця. — Тобто аби сільські громади могли самі його контролювати, без нашого впливу й моніторингу».

Якщо цей експеримент стане успішним, компанія готова його поширювати й на інші райони. Адже має змогу надати інвентар для тих населених пунктів, що будуть зацікавлені у впровадженні цієї потрібної ініціативи.

ОФІЦІЙНО

Георг фон НОЛКЕН,
генеральний директор компанії
«Контінентал Фармерз Груп»:

— Наша оновлена компанія й надалі працює цілком прозоро, а одним з найважливіших своїх пріоритетів вважає інтереси пайовиків, які довіряють нам свою землю. Тому дбаємо про розвиток громад, фінансово підтримуючи їхні ініціативи, популяризуючи створення кооперативів у селах, а також забезпечуючи повну й своєчасну сплату податків, які наповнюють місцеві та державний бюджети. Так будемо довгострокові партнерські відносини з нашими пайовиками та державою. Цю стратегію підтримує наш інвестор SALIC, який спрямовує в українську економіку великі інвестиції й тому зацікавлений вести чесний та відповідальний бізнес в Україні.

ТЕРИТОРІЯ СЛОВА

Нижньосироватська сторінка українського класика

СПАДЩИНА. Вийшов збірник фольклорних записів і творів Бориса Грінченка 1884—1885 років, зроблених під час його вчителювання у сільській школі поблизу Сум

Олександр ВЕРТІЛЬ,
«Урядовий кур'єр»

Єпевна символіка і знаковість у тому, що «Фольклорні записи Бориса Грінченка з села Нижня Сироватка» з'явилися друком напередодні 110-ї річниці із дня його смерті. Попри географічний чинник, значення цього творчого фрагмента має всеукраїнський вимір.

Як наголошує упорядник збірника кандидат філологічних наук доцент Сумського державного педагогічного університету ім. А.Макаренка Сергій П'ятаченко, сторінки видання будуть цікавими, корисними і потрібними багатьом, адже постає Борис Грінченко всеукраїнського масштабу. Зроблені ним фольклорні записи перегукуються з культурним надбанням інших регіонів України, створюючи об'ємне загальнонаціональне художньо-фольклорне панно.

Сумська районна рада як замовник видання зробила благородну духовну справу. Наклад буде розповсюджено між школами та бібліотеками краю. Нинішні і майбутні покоління читачів тепер мають змогу долучитися до багатой спадщини письменника, який, провівши півтора року у слобожанському селі, напрацював вагому творчу сторінку своєї біографії.

Зблизька і в деталях

Не можна стверджувати, що раніше ці твори залишалися зовсім невідомими, але й казати про їх доступність — також перебільшення. Свого часу, а саме наприкінці XIX — на початку XX століття, окремі з них друкувалися в Черні-

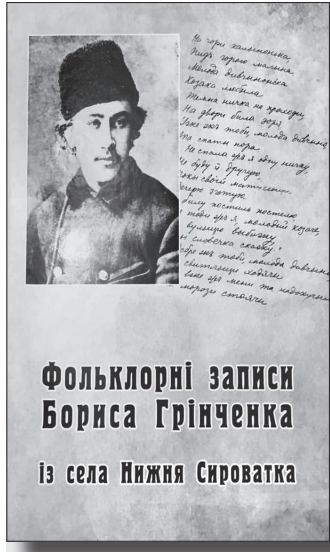
Борис Грінченко з дружиною та донькою, 1887 р.

гові у тритомному виданні «Етнографічні матеріали, зібрані у Чернігівській і сусідній з нею губерніях» та збірнику «З вуст народу». Відтоді минуло понад століття, і нехай нині хтось із читачів спробує знайти бодай одну із книжок — раритети завжди залишаються ними. Адже окремі рукописні сторінки надруковано вперше, а їх оригінали перебувають на зберіганні в архіві Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Рильського НАНУ.

Важлива й інша обставина. Тоді їх подавали так званою ярижкою, або російською абеткою позами-

нулого століття, застосовавши до української мови (як тут не згадати Емський указ, що забороняв «кулішівку» аж до 1905 року). А ось упорядник максимально попрацював, аби адаптувати тексти відповідно до сучасних норм правопису і зробити їх доступними сучасному читачеві. У виданні подано роз'яснення місцевих діалектних та застарілих слів, уміщено різноманітні коментарі тощо.

Збережено систематизацію творів, яку розробив письменник. Зокрема, у прозовому розділі вміщено казки, легенди, перекази, в пісенному — їхні різновиди: сімейні, особисті, економіч-

Фольклорні записи Бориса Грінченка із села Нижня Сироватка

ні і станові, політичні, дитячі та інші.

Окремим розділом подано запис тодішнього весільного обряду та пісень, що його супроводжують. Тут можна ознайомитися з аналітичною статтю науковця Світлани Маховської, яка дослідила особливості весілля у Нижній Сироватці середини 1880-х років. А її колега Лідія Козар ретельно проаналізувала фольклорні записи, зроблені Борисом Грінченком та його учнями, із зазначенням віку, статі того, хто розповідав.

Цікавими видаються художні твори, написані в той період. Це насамперед поезії оповідання «Без хліба», «Каторжна», «Непокірний». Значно пізніше у повісті «Під тихими вербами» автор змалював нижньосироватський пейзажі. Принаймні читачі із цього села відразу впізнають ті чи ті місчини, які й нині зачаровують красою та ідилією.

Неабияку цінність становлять ілюстрації. Подано історичні світлини, що зафік-

сували педагогічну діяльність глави сім'ї й родинні будні. Адже саме в Нижній Сироватці у подружжя народилася єдина донька Настя, доля якої, на жаль, склалася трагічно: після її смерті не стало і її немовляти-дитини.

Іншими словами, упорядник Сергій П'ятаченко зібрав під одну обкладинку величезний масив матеріалів, що дає повне уявлення про напружену багатогранну працю видатного письменника у слобожанському селі під Сумами.

Село пам'ятає Грінченків

Нижня Сироватка відіграла особливу роль у долі Бориса Грінченка. Адже саме тут 10 лютого 1884-го він повінчався з Марією Загірною, у дівочтві Гладиліною (1863—1928), що стало початком їхнього подружнього життя. І нині кожен житель села покаже приміщення тієї школи і розповідь про славетного українця, який

причетний до історії населеного пункту. Будівлю, в якій учителював Борис Дмитрович, зведено ще 1876 року, однак вона віділіла і до недавня слугувала громаді, школі, залишаючись одним з її корпусів. Щоправда, нині вона потребує добрячого капітального ремонту, на який поки що немає коштів. Але сільська влада і шкільна адміністрація планують відбудувати її для освітніх потреб.

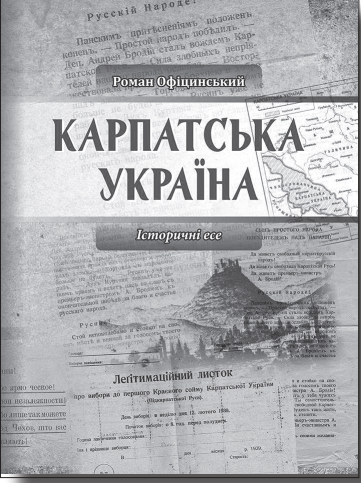
На приміщенні тепер встановлено меморіальну дошку. Школу названо ім'ям письменника, в ній облаштовано музей Б.Грінченка, а вчителі, учні, всі селяни пишуться цим. Зокрема, на уроках української мови та літератури його твори завжди в центрі уваги і насамперед написані тут.

Видрукована на Сумщині книжка стане у пригоді не тільки учням, студентам, фольклористам, бібліотекарям, а й кожному, кому цікава національна минувшина, без знання якої годі мріяти про надійне майбутнє.

Про Карпатську Україну — в жанрі есе

Василь БЕДЗІР,
«Урядовий кур'єр»

ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ. Автор книжки з буденною назвою «Карпатська Україна» Роман Офіцинський, доктор історичних наук, професор, відкриває багато нових сторінок з історії тих днів. Пошуки й архівні знахідки дослідника, викладені у трохи незвичному для історика жанрі есе, адресовані фаховій аудиторії й пересічній спільноті. Закарпаття 1938—1939 років стало перехрестям інтересів країн Європи: Чехо-Словаччини, Великобританії, Франції, Німеччини, Італії, Угорщини, Польщі, СРСР. Агресія Угорщини проти Чехо-Словаччини, внаслідок чого від 15 березня до 17 липня 1939 року було окуповано й анексовано Карпатську Україну, послужила прелюдією геополітичних змін у світі та українською точкою відліку Другої світової війни.

Нова книжка розкриває історію через особисте авторське сприйняття

Автор висловлює жаль, що досі не покарано за злочини проти людяності в Карпатській Україні.

Адже тогочасні угорські та польські державні діячі, військовослужбовці, правоохоронці безпосередньо причетні до позасудових розстрілів за етнічною ознакою (українців) зокрема на карпатських перевалах.

У книжці наведено документи з Державного архіву Закарпатської області, Військово-історичного архіву Румунії, Політичного архіву міністерства закордонних справ Німеччини, приватних зібрань. Звернуто увагу на вивчення цих подій у школі. Роман Офіцинський відобразив політичні погляди карпатоукраїнського президента Августина Волошина, який бачив Україну незалежною християнсько-демократичною державою.

Понад вісім десятиліть тому на Закарпатті накреслено державотворчу перспективу для всієї української нації, а історичні уроки Карпатської України, гіркі та героїчні, залишаються злбоденними досі.

Проросли наживо й у книжці

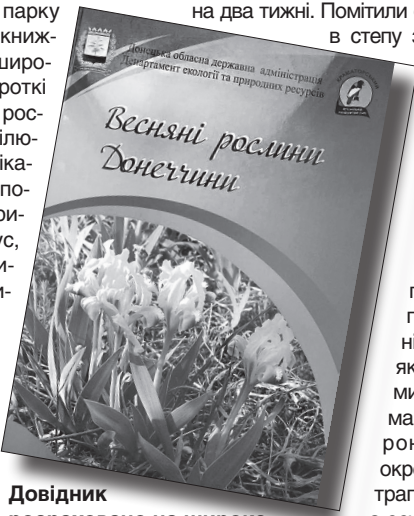
Ігор ЗОЦ,
«Урядовий кур'єр»

НОВІ ВИДАННЯ. Вийшов у світ довідник «Весняні рослини Донецьчини», який підготували фахівці науково-дослідного відділу регіонального ландшафтного парку «Краматорський». У книжці, розрахованій на широке коло читачів, є короткі нариси про весняні рослини краю. Видання ілюстроване і містить цікаву інформацію про поширення видів, їх природоохоронний статус, місце зростання і причини зменшення чисельності.

Тим часом у ландшафтних парках області, зокрема «Краматорському», активно цвітуть вписаний у Червону книгу тютюпан дібровний, у Зелену — мигдаль степовий, а та-

кож інші представники флори, типові для природних ділянок цього парку.

Рідкісні весняні квіти через теплу зиму цього року з'явилися раніше. У регіональному ландшафтному парку «Клебан-Бик» червонокнижний сончорніючий випередив термін розквіту на два тижні. Помітили фахівці й появу в степу зникаючого го-

Довідник розраховано на широке коло читачів

рицтві весняного. А найбільше, за словами біолога Галини Семеніхіної, порадувала науковців парку ще одна галіявина півонії тонколистої, яку виявили цими днями. Відомо, у народі як воронець-рослина окремими кущами трапляється часто, а ось великих локацій тепер дві.

СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА

«Удосконалюємо систему ПТО для підготовки висококваліфікованих фахівців, максимально затребуваних на ринку праці»

Директор департаменту освіти і науки Сумської ОДА Вікторія ГРОБОВА

Система професійної (професійно-технічної) освіти Сумщини — невід'ємна і потужна складова не лише навчального процесу, а й ринку праці. Адже саме тут готують кадри, без яких немислимо сучасне виробництво. Про навчання у закладах ПТО, співпрацю з роботодавцями і соціальними партнерами кореспондентові «УК» розповідає директор департаменту освіти і науки Сумської ОДА Вікторія ГРОБОВА.

УК Вікторіє Павлівно, чи встигає система ПТО Сумщини за вимогами часу стосовно підготовки спеціалістів відповідних професій?

— Прагнемо максимально відповідати вимогам і викликам часу, адже цей процес безперервний. Наш департамент щороку формує планові контрольні показники обсягів регіонального замовлення на фахівців і робітничі кадри. Зокрема, у 2019-му з урахуванням пропозицій закладів ПТО замовлення становило 3992 кваліфіковані робітники і 95

молодших спеціалістів за 80 професіями й чотирма спеціальностями.

Замовлення виконано на 88%, або на 3607 осіб, зокрема на робітничі кадри — 3517 та 90 молодших спеціалістів.

Торік загалом підготовлено 4786 кваліфікованих робітників, із них 3555 здобули робітничу кваліфікацію та освітньо-кваліфікаційний рівень «молодший спеціаліст» за бюджетні, решта — за кошти юридичних і фізичних осіб. За підсумками вступу найчастіше юнаки й дівчата обирали професії «кухар», «кондитер», «тракторист сільськогосподарського виробництва», «водій», «електрогазозварник», «перукар», «продавець», «малар», «штукатур».

Потребу у фахівцях відповідної кваліфікації визначають роботодавці. Вони не тільки замовники, а й наші соціальні партнери. Саме завдяки тісній співпраці досягаємо позитивних результатів у працевлаштуванні випускників, забезпеченні їх першими робочими місцями. Звісно, поки що про ідеальну ситуацію не йдеться, але постій-

но вдосконалюємо систему ПТО для підготовки висококваліфікованих фахівців, максимально затребуваних на ринку праці.

УК Наскільки тісні зв'язки з роботодавцями?

— Це основа основ спільних успіхів, тож маємо яскраві приклади.

Для підготовки кваліфікованих робітників заклади ПТО постійно укладають договори із представниками-партнерами, які беруть участь у державній та підсумковій кваліфікаційній атестації, складанні й розгляді документації, надають робочі місця для проходження виробничої практики з наступним працевлаштуванням, знайомлять учнів з матеріально-технічною базою свого підприємства тощо.

Один зі знакових показників — завдяки залученим інвестиціям, зокрема роботодавців, створено десять сучасних навчально-практичних центрів за галузевим спрямуванням будівництво, деревообробка і сантехніка. Це дало змогу налагодити тісні партнерські відносини з ТОВ «Хенкель Баутехнік (Україна)», «Снежжа-Україна», ТДВ «Сініат».

У межах державно-приватного партнерства впродовж останніх трьох років втілювали експерименти регіонального рівня «Соціальне партнерство як інструмент підвищення якості підготовки кваліфікованих робітників» та «Упровадження елементів дуальної форми навчання у професійну підготовку кваліфікованих робітників».

До прикладу, позаторік укладено угоду про співпрацю між Сумським центром ПТО, Сумською міськрадою та групою компаній «Технологія» щодо реалізації моделі дуальної освіти та навчання учнів на основі сучасних виробничих технологій. При цьому навчальний заклад використовує потенціал підприємств задля модернізації власної наявної та створення нової матеріально-технічної бази із професій, орієнтованих на високотехнологічне виробництво.

ДОСЬЄ «УК»

Вікторія ГРОБОВА. Народилася 1970 року в Сумах. Закінчила Сумський державний педагогічний інститут ім. А. Макаренка, Національний університет внутрішніх справ. Працювала на різних посадах у системі правоохоронних органів, освіти. З червня 2017-го — директор департаменту освіти і науки Сумської ОДА. Авторка багатьох наукових праць. Доктор юридичних наук. Професор.

Роменське ВПУ тісно співпрацює із ТОВ «Завод Кобзаренка», «Таланпром», «Роменський хлібокомбінат», їхні колеги Глухівське ВПУ — з місцевими агролісгоспом і лісовим господарством.

Загалом 10 закладів із 59 суб'єктами господарювання здійснюють навчання за 11 професіями з елементами дуальної форми. Для сільського господарства у такому форматі працюють Реутинський професійний аграрний ліцей та агрохолдинг ТОВ «Кролевецький комбікормовий завод», Конопотський професійний аграрний ліцей і ПАТ «Конотопагропостач» за професією «тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва».

УК Чи вдосконалюється матеріально-технічна база навчальних закладів, адже віртуально навчити складно, щоб не сказати неможливо?

— Неодмінно, адже саме матеріально-технічна база слугує водночас навчальною практичною базою. Я сказала про створення десяти центрів ПТО із залученням інвестицій роботодавців і коштів державного та обласного бюджетів. У найближчих планах — створити ще три таких центри за різними напрямками. Зокрема, на базі Сумського центру ПТО за підтримки ЗАТ «Технологія» для підготовки кадрів друкарського виробництва, Сумського центру ПТО з дизайну та сфери послуг — спеціалістів індустрії краси, у Шостці готуватимуть електромонтерів з ремонту і обслуговування сонячних енергоустановок. Є регіональний план розвитку ПТО області до 2021 року, де чітко прописано засади розвитку матеріально-

технічної бази всіх навчальних закладів системи.

УК Освітня реформа передбачає зміни і системи ПТО. Що заплановано?

— Є програма реформування, що передбачає різнопланові напрями. Як зазначено у Стратегії розвитку Сумської області на 2018—2020 роки, стали очевидними невідповідності освітньої структури та перспективних потреб ринку праці, слабка прив'язка програм підготовки до вимог виробництва, знижено престиж робітничих професій науково-технічного спрямування. Тож саме ці аспекти реформування перебуватимуть на першочерговому контролі.

Для ефективного використання майнових комплексів закладів професійної (професійно-технічної) освіти, раціонального використання бюджетних коштів заплановано зменшення мережі на вісім закладів. З огляду на комунальні послуги, приєднання, кадрову оптимізацію та інші чинники, щорічна економія становитиме близько 10 мільйонів гривень.

А загалом реформування спрямовано на те, щоб створювати міцнішу і професійнішу матеріально-технічну базу наявних навчальних закладів, розширювати спектр підготовки фахівців робітничих професій відповідно до потреб роботодавців та регіонального ринку праці, зменшувати вартість підготовки одного кваліфікованого робітника, оптимізувати структуру витрат та підвищувати престиж вступу до об'єднаного закладу освіти.

Олександр ВЕРТІЛЬ,
«Урядовий кур'єр»

ДОВІДКА «УК»

На Сумщині функціонують 29 державних закладів ПТО: шість центрів ПТО, 10 ВПУ, міжрегіональне ВПУ, вісім професійних ліцеїв, два ПТУ, два навчальних центри при установах виконання покарань. Тут готують кваліфікованих робітників за 14 напрямками економічної діяльності, або майже 150 професіями, що охоплюють усі галузі промисловості, транспорту, будівництва, торгівлі, сфери побуту, агропромислового комплексу.

На 1 січня 2020 року навчалися 8937 юнаків і дівчат, серед них 8557 — за регіональним та державним замовленням. Освітньо-виховний процес забезпечують 1169 педагогічних працівників.

ДОКУМЕНТИ

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА
від 29 квітня 2020 р. № 334
Київ

Питання розміру оплати праці керівників, членів виконавчих органів та винагороди членів наглядових рад суб'єктів господарювання державного сектору економіки

Відповідно до пункту 10 розділу II «Прикінцеві положення» Закону України від 13 квітня 2020 р. № 553-ІХ «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» Кабінет Міністрів України **ПОСТАНОВЛЯЄ:**

1. Установити, що у квітні 2020 р. та на період до завершення місяця, в якому відміняється карантин, встановлений постановою Кабінету Міністрів України від 11 березня 2020 р. № 211 «Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» (Офіційний вісник України, 2020 р., № 23, ст. 896, № 30, ст. 1061), місячний розмір заробітної плати керівників, членів виконавчих органів, а також винагороди членів наглядових рад суб'єктів господарювання державного сектору економіки (крім державних банків) не повинен перевищувати 47230 гривень (при цьому в зазначеному максимальному розмірі не враховуються суми допомоги по тимчасовій непрацездатності та оплата щорічної відпустки).

Зупинити дію пункту 2 постанови Кабінету Міністрів України від 5 лютого 2020 р. № 141 «Питання умов і розмірів оплати праці керівників суб'єктів господарювання державного сектору економіки» (Офіційний вісник України, 2020 р., № 22, ст. 803) у квітні 2020 р. та на період до завершення місяця, в якому відміняється зазначений карантин.

2. Керівникам суб'єктів управління об'єктами державної власності забезпечити виконання пункту 1 цієї постанови.

3. Ця постанова набирає чинності з дня її опублікування та застосовується з квітня 2020 року.

Прем'єр-міністр України Д. ШМИГАЛЬ

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 29 квітня 2020 р. № 466-р
Київ

Про призначення Пліса Г. В. Головою Державної аудиторської служби України

Призначити Пліса Геннадія Володимировича Головою Державної аудиторської служби України з 30 квітня 2020 р. шляхом укладення контракту про проходження державної служби на період дії карантину, встановленого з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2.

Прем'єр-міністр України Д. ШМИГАЛЬ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 29 квітня 2020 р. № 467-р
Київ

Про призначення Мороз Ю. А. першим заступником Голови Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру

Призначити Мороз Юлію Анатоліївну першим заступником Голови Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру з дати початку фактичного виконання нею посадових обов'язків строком на п'ять років з оплатою праці відповідно до законодавства, встановивши випробування строком на шість місяців.

Прем'єр-міністр України Д. ШМИГАЛЬ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 29 квітня 2020 р. № 468-р
Київ

Про погодження тимчасового покладення виконання обов'язків голови правління акціонерного товариства «Державна продовольчо-зернова корпорація України» на Коваленка В. М.

Погодитися з пропозицією Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства щодо тимчасового покладення виконання обов'язків голови правління акціонерного товариства «Державна продовольчо-зернова корпорація України» на заступника голови правління зазначеного товариства Коваленка Василя Михайловича.

Прем'єр-міністр України Д. ШМИГАЛЬ

СВІТ НА КАРАНТИНІ

«Жодна країна, зокрема США, не була готова до пандемії»

НАДЗВИЧАЙНІ УМОВИ. Попри велику кількість хворих, США послаблює обмеження і виплачує федеральну підтримку, хоча труднощів тут вистачає усім

Інна ТРОЦЬ
для «Урядового кур'єра»

Наталія Божко народилася в селі Довжик Охтирського району на Сумщині. Понад 10 років живе у Сполучених Штатах Америки, однією з перших почала інформувати про COVID-19 і закликала земляків у Facebook дотримуватися правил карантину.

Ось що розповіла Наталія цими днями телефоном: «Я активний дописувач у Facebook, стараюся інформувати земляків про небезпеку коронавірусу. Іноді чую критику: мовляв, ти у Штатах живеш, там медичний рівень не такий, як в Україні, що ти тут розуму навчався? А я дуже хвилююся за земляків, застерігаю про наслідки порушень карантину і, звичайно, так само наполегливо звертаюся і до батьків, друзів, родичів. Вони розуміють складну глобальну ситуацію, тому дотримуються умов карантину.

Передовсім, немає значення, в якій країні ти живеш — США, України, Італії, Франції. Жодна країна не була готова до пандемії. І в цих умовах жодна медична система жодної держави, навіть найрозвиненішої, не витримує навантаження.

В умовах пандемії завдання карантину — розвантажити медичну систему, щоб ті, хто потребують медичної допомоги, отримали її вчасно, щоб лікарям не доводилося приймати надзвичайно важкі рішення, кого підключати до апаратів штучної вентиляції легень, а кого ні, як це трапляється в деяких країнах, де, здавалося б, високий рівень медицини. Але в таких масштабах медицина безсила. Тому єдина порада — залишайтеся вдома.

Зачинені підприємства, порожні полиці в магазинах, подорожчання

Звернула увагу, що багато наших земляків протестують проти введення карантинного режиму, надзвичайного стану чи ситуації. Розумію, що це створює незручності, бо самі в них живемо.

Живу в містечку Рідінг у передмісті Бостона, штат Массачусетс. Працюю в Бостоні, який за 15 хвилин їзди на автомобілі (приблизно півтора десятка кілометрів). До початку епідемії усі трудилися в офісі, нині нас

У штаті Пенсильванія карантин триває попри протести

перевели на дистанційну роботу, тобто вдома. Тут такий самий карантин, як і в Україні й усьому світі. А мій хлопець з часу введення карантинного режиму залишився без заробітної плати, бо його робота пов'язана із прямим спілкуванням з людьми (працює в торгівлі, і його підприємство закрили на карантин).

Більшість підприємств, зокрема малого бізнесу, не працюють зовсім. Виняток становлять хіба супермаркети та ресторани й кафе, орієнтовані на доставку їжі.

Серед українців чомусь поширюються чутки, що американців звільнили від податків. Це неправда. Через карантин оподаткування відтермінували до липня, але після карантину платити доведеться за цей період у повному обсязі. Президент США Дональд Трамп зобов'язав уряд призначити одноразові виплати в розмірі 1200 доларів тим, у кого заробітна плата менша 75 000 доларів на рік, а на сім'ю — 150 000 доларів. Але що для Америки, де оренда квартири коштує понад 2500 доларів на місяць, 1200 доларів? Це як в Україні 500 гривень — майже нічого.

Масові скупчення людей заборонено, як і вихід на вулицю без потреби. І цих правил тут жорстко дотримуються. Наприклад, останнім часом всі дні народження друзів святкуємо у програмі на кшталт Skype, Zoom, Meeting.

Раз на день протягом півгодини вигулюю песика. Якщо назустріч іде людина, а на протилежному боці вулиці нікого немає, то хтось із нас обов'язково перейде туди. Тобто після виходу з дому перше правило — дистанція. Друге — гігієна. Руки і лалки тварини ретельно

миємо, всі посилки (покупки робимо через інтернет) залишаємо за дверима на кілька днів, адже вірус на поліетилені живе 2—3 дні.

Частіше роблю вологе прибирання з мийними засобами, адже мило, спирт і хлор руйнують жирову оболонку вірусу і вбивають його.

З антисептиками та дезінфекторами тут також сувужено, як і в Україні — все лімітовано. Поліції магазинів давно порожні, а нових надходжень обмаль. Спирт наприклад подорожчав у понад десять разів, і придбати його можна лише у спекулянтів.

Ще донедавна із продуктами й туалетним папером була паніка. Люди великими партіями закуповували харчі, що мають тривалий термін зберігання, наприклад макарони, рис, напівфабрикати. Тепер у магазинах є все, але ціни підвищилися. Тому говорити, що продукти дорожчають тільки в Україні, не зовсім правильно.

Медицина без масок

Лікарям катастрофічно не вистачає засобів індивідуального захисту, зокрема масок. Вони звертаються до громадян, аби ті передавали медичні маски лікарям, адже в паніці люди їх усі скупили. Дехто власноруч шие маски й роздає. Загалом купити одноразову медичну маску дуже дорого і проблематично.

У Бостоні кілька тисяч інфікованих, а в Нью-Йорку ситуація критична — місто повністю заблоковано.

Медична система не витримує такої кількості пацієнтів. Тому всім нам слід дотримуватися карантинних вимог. В Україні дуже багато пенсіонерів, людей із хроніч-

ними захворюваннями. Саме вони у зоні ризику. Перш ніж іти гуляти на вулицю або зайвий раз вийти в магазин, варто подумати про них.

Об'єктивно про мігрантів

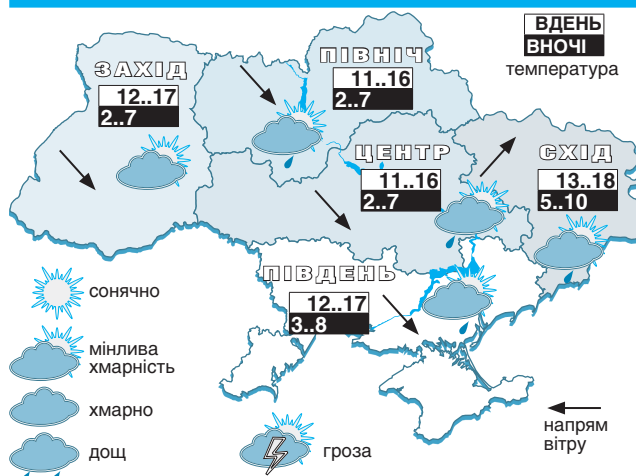
Беззаперечно, вірус дуже швидко поширився планетою через міграцію людей, зокрема десятки тисяч заробітчан повернулися в Україну. Багато хто негативно і навіть агресивно ставиться до приїжджиків. Але уявіть, що серед них ваші діти, брат, сестра, чоловік, дружина. Вони протягом багатьох місяців працювали на чужині, тяжко добиралися додому, а тепер доходять до того, що сиди ладні ледь не хату спалити. Можливо, перебільшую, але судячи зі спілкування, іноді так думаю. Зрештою, вони також громадяни України і, згідно з Конституцією, ніхто не може перешкоджати їхньому в'їзду на батьківщину.

Правду кажучи, у мене теж є куплений квиток на травень в Україну. Як розвиватимуться події, не знаю. Проте сподіваюся, що доти пандемія скінчиться. У будь-якому разі травневу поїзду перенесу, бо не хочу наражати на небезпеку ні себе, ні рідних.

А всі, хто в'їхали, повинні відповідально поставитися до цієї ситуації й самоізолюватися. Звичайно, було б добре, аби держава забезпечила обсервацію, але маємо розуміти, що в наших реаліях це неможливо, і тут ідеться не лише про Україну. Тому сподіваємося на порядність мігрантів.

Тож бажаю всім міцного здоров'я. Бережіть себе, і як говорить Президент України, хай буде в усіх температура 36,6».

ПОГОДА НА ЗАВТРА

ТЕМПЕРАТУРА ПО ОБЛАСТЯХ УКРАЇНИ НА 8 ТРАВНЯ

Область	Ніч	День	Область	Ніч	День
Київська	+2 +7	+11 +16	Черкаська	+2 +7	+11 +16
Житомирська	+2 +7	+11 +16	Кіровоградська	+2 +7	+11 +16
Чернігівська	+2 +7	+11 +16	Полтавська	+2 +7	+11 +16
Сумська	+3 +8	+11 +16	Дніпропетровська	+3 +8	+11 +16
Закарпатська	+2 +7	+13 +18	Одеська	+5 +10	+12 +17
Рівненська	+2 +7	+12 +17	Миколаївська	+3 +8	+12 +17
Львівська	+2 +7	+12 +17	Херсонська	+3 +8	+12 +17
Івано-Франківська	+2 +7	+12 +17	Запорізька	+3 +8	+12 +17
Волинська	+2 +7	+12 +17	Харківська	+5 +10	+13 +18
Хмельницька	+2 +7	+11 +16	Донецька	+5 +10	+12 +17
Чернівецька	+2 +7	+12 +17	Луганська	+5 +10	+13 +18
Тернопільська	+2 +7	+11 +16	Крим	+4 +9	+12 +17
Вінницька	+2 +7	+11 +16	Київ	+4 +6	+13 +15

Укргідрометцентр

ДОКУМЕНТИ

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 29 квітня 2020 р. № 471-р
Київ

Про внесення зміни до розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. № 574

На часткову зміну абзацу другого розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. № 574 «Про підписання Протоколу між Урядом України і Урядом Об'єднаних Арабських Еміратів про внесення змін до Угоди між Урядом України і Урядом Об'єднаних Арабських Еміратів про уникнення подвійного оподаткування та попередження податкових ухилень стосовно податків на доходи і капітал» уповноважити Міністра фінансів Марченка Сергія Михайловича підписати Протокол між Урядом України і Урядом Об'єднаних Арабських Еміратів про внесення змін до Угоди між Урядом України і Урядом Об'єднаних Арабських Еміратів про уникнення подвійного оподаткування та попередження податкових ухилень стосовно податків на доходи і капітал.

Прем'єр-міністр України Д. ШМИГАЛЬ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 29 квітня 2020 р. № 472-р
Київ

Про внесення зміни до розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. № 564

На часткову зміну абзацу другого розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. № 564 «Про підписання Угоди між Урядом України та Урядом Султанату Оман про уникнення подвійного оподаткування стосовно податків на доходи і капітал та запобігання податковим ухиленням і уникненням за Протоколом до неї» уповноважити Міністра фінансів Марченка Сергія Михайловича підписати Угоду між Урядом України та Урядом Султанату Оман про уникнення подвійного оподаткування стосовно податків на доходи і капітал та запобігання податковим ухиленням і уникненням за Протоколом до неї.

Прем'єр-міністр України Д. ШМИГАЛЬ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
від 24 квітня 2020 р. № 476-р
Київ

Про виділення коштів з резервного фонду державного бюджету

1. У зв'язку з медико-біологічною надзвичайною ситуацією природного характеру державного рівня відповідно до Бюджетного кодексу України виділити з резервного фонду державного бюджету Службі безпеки кошти в сумі 4 400,256 тис. гривень для забезпечення засобами індивідуального захисту закладів охорони здоров'я та підрозділів Служби безпеки, задіяних у протипідприємчих заходах з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, пов'язаної з поширенням на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, на безпосередній основі.

Міністерству фінансів здійснити зазначені видатки за рахунок коштів резервного фонду державного бюджету.

2. Службі безпеки: затвердити в тиждень строк за погодженням з Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільськогосподарства і Міністерством фінансів перелік витрат, пов'язаних із здійсненням заходів, передбачених у пункті 1 цього розпорядження; подати до 30 липня 2020 р. Міністерству розвитку економіки, торгівлі та сільськогосподарства, Міністерству фінансів і Державній казначейській службі звіт про використання коштів, виділених згідно з цим розпорядженням.

Прем'єр-міністр України Д. ШМИГАЛЬ